

EMİR KIPI

احمد:

آداب! آئیے اشرف صاحب! تشریف رکھیے

اشرف:

شکریہ

احمد:

نعیم میاں! چائے لاؤ! اور سنو دروازہ بند کر دو

:
نعیم

جی اچھا

احمد:

اشرف صاحب، فرمائیے۔ مزاج کیسے ہیں؟

اشرف:

میں خیریت سے ہوں۔ غالب کا دیوان لینے آیا تھا۔

احمد:

اچھا اچھا۔ میں لاتا ہوں۔

اشرف:

کوئی اور دلچسپ کتاب بھی دیجیے گا۔

احمد:

یہ لیجئے دیوان غالب اور یہ کہانیوں کی کتاب۔

اشرف:

ضرور۔

:
نعیم

صاحب! چائے

احمد:

نعیم یہاں رکھیے اور چائے بنائیے۔

لیجیے جائے پیجیے۔	: نعیم
شکریہ۔ بہت عمدہ جائے ہے۔ اب اجازت دیجیے،	اشرف:
بہتر۔ خداحافظ	احمد:
خدا حافظ	اشرف:

Urdu dilinde Emir kipi üç şahıs zamiri üzerinden çekimlenir. Bunlar;

İkinci tekil şahıs تو

İkinci çoğul şahıs تم

Saygı zamiri آپ

تو için eylem kökünde bulunan mastar atılır. Eylemin kalan kısmı تو için emir ifade eder. Bu kullanım dilde pek yaygın değildir.

تو چل	=	چل	+	تو
تو سو	=	سو	+	تو
تو کر	=	کر	+	تو

تم için ise eylem kökündeki mastar atılıp eyleme و eklenir.

yürüyün	چلو	=	-o	و	+	چل	chal
konuşun	بولو	=	-o	و	+	بول	bool
dinleyin	سنو	=	-o	و	+	سن	sun
söyleyin	کہو	=	-o	و	+	کہ	kah

آپ saygı zamiri için eylem kökündeki mastar atılıp yerine یتے getirilir.

geliniz	آئیے	=	Iye	یتے	+	آ	aa
yürüyünüz	چلیے	=	Iye	یتے	+	چل	chal
konuşunuz	بولیے	=	Iye	یتے	+	بول	bool
dinleyiniz	سنیے	=	Iye	یتے	+	سن	sun
söyleyiniz	کہیے	=	Iye	یتے	+	کہ	kah

Aşağıdaki eylemler düzensiz eylemlerdir.

yapınız	کیتے	=	/jiye/	جیتے	+	کر	kar
içiniz	دیتے	=	/jiye/	جیتے	+	پی	pi
veriniz	دیتے	=	/jiye/	جیتے	+	دے	de
alınız	لےتے	=	/jiye/	جیتے	+	لے	le

Alıřtırmalar :

Ařađıda verilen kelimeleri kullanarak emir kipine uygun diyalog yazınız.

shukriyaa (m)	شكریه	teřekkürler
darvaazaa (m)	دروازه	kapı
divaan-e-Ghalib (m)	دیوانِ غالب	Galib Divanı
dilchasp	دلچسپ	ilginç
chamcha (m)	چمچہ	kařık
sabzii(f)	سبزی	vegetable
rozaana	روزانہ	günlük
neek	نیک	İyi
saveeree	سویرے	sabah erken saat
zaraa	ذرا	biraz
uTh	اُٹھ	kalk-
jaldii	جلدی	hızlıca
qalam	قلم	kalem

Aşağıdaki cümleleri tamamlayınız.

	(آ)	<u>تم ضرور</u>
	(جا)	<u>آپ كل</u>
	(كر)	<u>يا خدا رحم</u>
	(پڑھ)	تم كتاب
	(دے)	<u>اب اجازت</u>
<u>کر دیجئے</u> <u>پڑھو</u> <u>آؤ</u> <u>دے</u> <u>جائیے</u>		